

Міністерство освіти і науки України
Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Кафедра фінансового права

С И Л А Б У С
навчальної дисципліни
«Міжнародне податкове право»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 29 «Міжнародні відносини»

Спеціальність – 293 «Міжнародне право»

Статус навчальної дисципліни – за вибором студента

Рік набору – 2022

Силабус навчальної дисципліни «Міжнародне податкове право» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 29 «Міжнародні відносини» спеціальності 293 «Міжнародне право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2022. 13 с.

Розробник:

Смичок Євген Михайлович,
доктор юридичних наук, доцент, доцент кафедри фінансового права

Бондаренко Ірина Миколаївна, доктор юридичних наук, доцент, доцент
кафедри фінансового права

Брояков Сергій Вікторович,
доктор філософії, асистент кафедри фінансового права

Затверджено на засіданні кафедри податкового права
(протокол № 12 від 29 червня 2022 р.)

Завідувач кафедри – О.О. Дмитрик, докторка юридичних наук, професорка

Дані про викладача

Назва навчальної дисципліни	Міжнародне податкове право
Статус навчальної дисципліни	За вибором студента
Викладач	Смичок Євген Михайлович, доктор юридичних наук, доцент, доцент кафедри фінансового права Брояков Сергій Вікторович доктор філософії, асистент кафедри фінансового права
Контактний телефон	+380506537751
E-mail	sergbroyakov@icloud.com eugene.smychok@gmail.com
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн консультації	Під час дистанційного навчання проводяться консультації із використанням платформ Teams, Zoom та ін.

Анотація навчальної дисципліни

Розкривається сутність міжнародного податкового права та конвенцій про уникнення подвійного оподаткування. Аналізується предмет, принципи і структура угод про уникнення подвійного оподаткування. Розкривається поняття подвійного оподаткування та методів його усунення (уникнення). Формується системне уявлення про особливості правового регулювання окремих податків та оподаткування окремих видів доходів (операцій), що регулюються конвенціями про уникнення подвійного оподаткування.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – формування знань про поняття «міжнародне податкове право, особливості конструкцій конвенцій про уникнення подвійного оподаткування, значення податкових юрисдикцій у регулюванні міждержавних податкових відносин, проблеми визначення резидентського статусу особи, нормативну регламентацію окремих видів податків та оподаткування окремих видів доходів (операцій) у відповідності із

конвенціями про уникнення подвійного оподаткування, підходи до уникнення подвійного оподаткування та принципи уникнення подвійного оподаткування.

Завдання:

- формування системи теоретичних знань про поняття, історію та функції конвенцій про уникнення подвійного оподаткування;
- опанування набору інструментів, які надають можливість визначення резидентського статусу платників податків;
- визначення актуальних проблем пов'язаних із уникненням подвійного оподаткування;
- аналіз і дослідження прикладних проблем пов'язаних із постійними представництвами;
- наведення характеристики принципу недискримінації;
- формування навичок і умінь застосування конвенцій про уникнення подвійного оподаткування, системного аналізу та практичного застосування актуальної судової практики з питань міжнародного оподаткування.

***Навчальна дисципліна у структурі освітньо-професійної програми.
Міждисциплінарні зв'язки***

Пререквізити: правове регулювання внутрішнього ринку ЄС, конкуренційне (антимонопольне) право, податкове право.

Кореквізити: право СОТ, податкові спори.

Постреквізити: корпоративне право та управління ЄС.

Очікувані результати навчання здобувача вищої освіти

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти має демонструвати такі результати навчання:

РН 1. Визначати зміст поняття “міжнародне податкове право” та розуміти специфіку кореляції конвенцій про уникнення подвійного оподаткування із положеннями Податкового кодексу України.

РН 2. Розуміти особливості історичних віх становлення конвенцій про

уникнення подвійного оподаткування.

РН 3. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію щодо системи принципів, що лежать в основі міжнародного податкового права.

РН 4. Правильно визначати систему критеріїв встановлення резидентського статусу особи.

РН 5. Вміти розмежовувати обов'язкові та рекомендаційні акти у сфері уникнення подвійного оподаткування.

РН 6. Демонструвати розуміння основних підходів до категоризації критеріїв встановлення резидентського статусу особи.

РН 7. Розкривати зміст поняття «податкова юрисдикція» та проводити їх класифікацію.

РН 8. Демонструвати знання основної термінології конвенцій про уникнення подвійного оподаткування.

РН 9. Демонструвати знання про постійні представництва нерезидента та підходи до їх оподаткування.

РН 10. Характеризувати правову природу пов'язаних осіб та вплив цього явища на оподаткування доходів від провадження господарської діяльності.

РН 11. Розуміти зміст поняття «подвійне оподаткування» та визначати підходи до уникнення подвійного оподаткування.

РН 12. Знати основоположні міжнародні типові (модельні) конвенції про уникнення подвійного оподаткування: 1) Модельна конвенція Організації економічного співробітництва і розвитку про уникнення подвійного оподаткування доходів та капіталів (1977); 2) Типова конвенція ООН про уникнення подвійного оподаткування у відносинах між розвинутими державами та країнами, що розвиваються (1980).

**Види навчальних занять та самостійна робота
для здобувачів вищої освіти денної форми навчання**

№ п/п	Аудиторні заняття (контактні)		Самостійна робота (в годинах)
	Теми лекцій	Теми практичних занять	

1	Конвенції про уникнення подвійного оподаткування: поняття, принципи, суб'єкти	Конвенції про уникнення подвійного оподаткування: поняття, принципи, суб'єкти	10
2	Джерела податкового права, щодо уникнення подвійного оподаткування	Джерела податкового права, щодо уникнення подвійного оподаткування	10
3	Податкові юрисдикції	Податкові юрисдикції	10
4	Резидентство платника податків	Резидентство платника податків	10
5	Проблема подвійного оподаткування	Проблема подвійного оподаткування	12
6	Регламентация окремих податків та оподаткування окремих різновидів доходів (операцій) за конвенціями про уникнення подвійного оподаткування	Регламентация окремих податків та оподаткування окремих різновидів доходів (операцій) за конвенціями про уникнення подвійного оподаткування	10
7	Податкове адміністрування в рамках відносин із уникнення подвійного оподаткування	Податкове адміністрування в рамках відносин із уникнення подвійного оподаткування	10
8	Податкові офшори	Податкові офшори	10

**Види навчальних занять та самостійна робота
для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання**

№ п/п	Аудиторні заняття (контактні)		Самостійна робота (в годинах)
	Теми лекцій	Теми практичних занять	
			110
1	Конвенції про уникнення подвійного оподаткування: поняття, принципи, суб'єкти	Конвенції про уникнення подвійного оподаткування: поняття, принципи, суб'єкти.	
2	Регламентация окремих податків та оподаткування окремих різновидів доходів (операцій) за конвенціями про уникнення подвійного оподаткування	Регламентация окремих податків та оподаткування окремих різновидів доходів (операцій) за конвенціями про уникнення подвійного оподаткування	
3	Податкові офшори		

Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів здійснюється у таких формах:

- письмове виконання домашніх завдань;
- засвоєння теоретичного матеріалу за темами практичних занять;
- доопрацювання матеріалів лекцій;
- робота в інформаційних мережах;
- опрацювання додаткової літератури;
- розробка кейсів;
- есе за вузькоспеціальною проблематикою;
- створення портфоліо навчального курсу та його презентація;
- написання рефератів, доповідей та їх презентація;
- підготовка та опублікування наукових статей, тез наукових доповідей;
- участь у студентських науково-практичних конференціях;
- складання бібліографії за відповідною темою;
- узагальнення судової практики;
- коментування джерел міжнародного права, а також національного права України та зарубіжних країн;
- інші форми роботи.

Завдання та методичні рекомендації до самостійної роботи наведено у Методичних матеріалах з навчальної дисципліни «Міжнародне податкове право» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань галузі знань 29 «Міжнародні відносини» спеціальності 293 «Міжнародне право».

Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

1. Конституція України: Конституція, Закон від 28.06.2016 № 254к/96-ВР. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.

2. Податковий кодекс України: Кодекс України, Закон від 02.12.2010 № 2755-VI. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2011. № 13–14, № 15–16, № 17. ст. 112. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

3. Митний кодекс України: Кодекс України, Закон від 13.03.2012 № 1403-IX. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2012. № 44–45, № 46–47, № 48. ст.552. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>

4. Про міжнародні договори України: Закон України від 29.06.2004 № 1906-IV. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2004, № 5, ст.540. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15#Text>.

5. Віденська конвенція про право міжнародних договорів: ООН; Конвенція, Міжнародний документ, Заява від 23.05.1969. Приєднання від 14.04.1986, підстава 2077-XI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_118#Text.

6. Конвенція між Урядом України і Урядом Держави Ізраїль про уникнення подвійного оподаткування та запобігання податковим ухиленням стосовно податків на доходи та капітал: Конвенція, Протокол, Міжнародний документ від 26.11.2003. Ратифікація від 16.03.2006. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/376_023#Text.

7. Конвенція між Урядом України і Урядом Республіки Кіпр про уникнення подвійного оподаткування та запобігання податковим ухиленням стосовно податків на доходи: Конвенція, Протокол, Міжнародний документ від 08.11.2012. Ратифікація від 04.07.2013. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/196_016#Text.

8. Конвенція між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки про уникнення подвійного оподаткування та попередження податкових ухилень стосовно податків на доходи та капітал: Конвенція, Міжнародний документ від 04.03.1994. Ратифікація від 06.05.1995. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/840_576#Text.

9. Конвенція між Україною і Федеративною Республікою Німеччина про

уникнення подвійного оподаткування стосовно податків на доход і майно: Угода, Міжнародний документ від 03.07.1995. Ратифікація від 22.11.1995. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/276_001#Text.

10. Конвенція між Урядом України і Урядом Республіки Польща про уникнення подвійного оподаткування доходів і майна та попередження податкових ухилень: Конвенція, Міжнародний документ від 12.01.1993. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/616_168#Text.

11. Конвенція між Урядом України і Швейцарською Федеральною Радою про уникнення подвійного оподаткування стосовно податків на доходи і на капітал: Конвенція, Протокол, Міжнародний документ від 30.10.2020. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/756_012#Text.

12. Багатостороння конвенція про виконання заходів, які стосуються угод про оподаткування, з метою протидії розмиванню бази оподаткування та виведенню прибутку з-під оподаткування: Конвенція, Міжнародний документ, Застереження від 24.11.2016. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/376_001-16#n2.

13. Про ратифікацію Багатосторонньої конвенції про виконання заходів, які стосуються угод про оподаткування, з метою протидії розмиванню бази оподаткування та виведенню прибутку з-під оподаткування: Закон України від 28.02.2019 № 2692-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2692-19#Text>.

14. Конвенція про взаємну адміністративну допомогу в податкових справах: Міжнародний документ від 25.01.1988 № ETS N 127, ETS 127. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_325#Text.

Акти рекомендаційного характеру

1. Типовая конвенция Организации Объединенных Наций об избежании двойного налогообложения в отношениях между развитыми и развивающимися странами (1980). Пересмотренное издание 2011 года / ООН. Нью-Йорк, 2013. 579 с. URL: https://www.un.org/esa/ffd/wp-content/uploads/2014/09/UN_Model_2011_UpdateRu.pdf.

2. Model Tax Convention on Income and on Capital. URL: <https://www.oecd.org/ctp/treaties/model-tax-convention-on-income-and-on-capital-condensed-version-20745419.htm>.

Література

Основна література

1. Фінансове право: підручник / за ред. Т. Є. Кагановської та М. П. Кучерявенка; Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - Харків : Право, 2022. - 502 с.

2. Дмитрик О. О., Криницький І. Є., Лукашев О. А. Фінансове право: підручник / за ред. М. П. Кучерявенка, О. О. Дмитрик. Харків: Право, 2019. 416 с.

3. Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. / редкол.: М. П. Кучерявенко (голова) та ін.; Нац. акад. прав. наук України; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020. Т. 6: Фінансове право. 616 с.

4. Податкове право: посібник для підготовки до іспитів / (І.М. Бондаренко, О.О. Головашевич, М.І. Дамірчиєв та ін.); за редакцією О.О. Головашевича.- 2-ге видання, доповнення та зміни. Харків: Право. 2019. 222 с.

5. Податкове право (схеми) / за ред. І. М. Бондаренко та Д. О. Гетманцева; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. – Харків : Право, 2023. – 258 с.

Додаткова література

1. Брояков С. В. Оскарження до суду податкових консультацій як механізм забезпечення прав платника податків. *Вісник Чернівецького факультету Національного університету «Одеська юридична академія»*. 2019. № 1. С. 59–69. URL: http://jes.nuoua.od.ua/archive/1_2019/8.pdf

2. Брояков С. В., Наугольникова К. М. Специфіка нормативного регулювання інституту постійного представництва в податковому законодавстві. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2021. № 6/2021. С. 106 – 108 DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2021-6/28>

Інтернет-ресурси

Сайт ООН - <https://www.un.org/en>.

Сайт ОЕСР - <https://www.oecd.org>.

Офіційний вебпортал Верховної Ради України - <http://rada.gov.ua>.

Офіційний вебпортал Президента України - <http://www.president.gov.ua>.

Офіційний вебпортал Кабінету Міністрів України - <http://www.kmu.gov.ua>.

Офіційний вебпортал Верховного Суду - https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/.

Офіційний вебпортал Конституційного Суду України - <https://ccu.gov.ua/>.

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри фінансового права. URL: http://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=itemlist&task=category&id=153:kafedra-finansovogo-prava&Itemid=151

Вимоги викладача

Здобувачі вищої освіти *повинні*: регулярно відвідувати лекції й практичні заняття; систематично та активно працювати на них; переконливо наводити аргументацію при розв'язанні завдань; якісно виконувати письмові завдання, контрольні та самостійні роботи тощо. Практичні заняття, пропущені за поважних причин, можуть бути відпрацьовані за попереднім узгодженням із викладачем.

Здобувачам вищої освіти *рекомендується*: брати участь в наукових конференціях, конкурсах наукових праць, роботі наукового гуртка кафедри, готувати тези наукових доповідей тощо.

Обов'язкова вимога - дотримання здобувачами вищої освіти норм «Кодексу академічної етики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого» (https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/kodeks_academichnoyi_etyku.pdf).

Під час аудиторних занять дозволяється використовувати гаджети тільки у навчальних цілях (приміром, для перегляду презентацій лекції). Дозволяється користуватися ноутбуками і планшетами для ведення конспектів лекцій та відстеження потрібної інформації.

Контрольні заходи

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Міжнародне податкове право» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, вирішення практичних завдань або задач, участь у розробці кейсу, захист есе або реферату за ініціативи студента. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки студента у вивченні матеріалу. У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0, 3, 4, 5);

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі колоквиумів.

Впродовж семестру студенти виконують завдання для самостійної роботи (підготовка презентації, есе, реферату тощо). Максимальна кількість

балів за самостійну роботу – 20 балів.

Формою підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є залік. Мінімальна кількість балів для отримання заліку – 60.

Шкала підсумкового педагогічного контролю:

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою для заліку	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		0 – 34